

Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Veselíčko 1

751 25 Veselíčko

okr. Přerov

www.ddsveselicko.cz

tel: +420 581 250 841-46

tel. fax.: +420 581 250 842

email: ddsveselicko@ddsveselicko.cz

Koncepce

odborné speciálně pedagogické,
psychologické, terapeutické a poradenské
práce s dětmi na úseku mimoškolní
výchovy 2015 - 2018

Veselíčko, září 2015

Mgr. Petr Navrátil
ředitel DDS

OBSAH:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika zařízení
3. Konkrétní výchovně-vzdělávací cíle
4. Délka a časový plán
5. Formy výchovy a vzdělávání
6. Metody výchovy a vzdělávání, intervenční a integrační programy
7. Obsah výchovy a vzdělávání
8. Podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
9. Podmínky přijímání dětí a podmínky průběhu a ukončování výchovy a vzdělávání
10. Popis materiálních podmínek
11. Popis personálních podmínek
12. Popis ekonomických podmínek
13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví
14. Zveřejnění koncepce odborné speciálně pedagogické, psychologické a terapeutické práce
15. Evaluace a autoevaluace
16. Závěr

1. Identifikační údaje

Předkladatel: Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Veselíčko 1
Ředitel: Mgr. Petr Navrátil
Zřizovatel: MŠMT ČR Praha, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
Forma hospodaření: příspěvková organizace
IČO: 70259895
[www.stranky:](http://www.stranky:www.ddsveselicko.cz) www.ddsveselicko.cz
e-mail: ddsveselicko@ddsveselicko.cz

Platnost dokumentu: od 1.9.2015 do 1.9.2018

Rozsah dokumentu: 20 stran

Aktualizace dokumentu budou formou číselných dodatků.

2. Charakteristika zařízení

Dětský domov se školou Veselíčko patří mezi instituce speciálního školství, do kterých jsou umisťovány děti a mladiství na základě rozhodnutí soudu, protože svým chováním a aktivitami ohrožují nejen své okolí, ale i sebe samé. Nejsou schopni nebo ochotni plnit normy a požadavky společnosti, v mnoha případech pocházejí z dysfunkčních nebo sociálně slabých rodin, kde péče o ně je nedostatečná, málo podnětná, nebo dokonce přímo či nepřímo je podporující v negativních aktivitách. Někteří naši chlapci jsou bez rodinného zázemí, a tedy zcela odkázáni na péči a aktivity v rámci našeho zařízení. Jde v převážné míře o děti citově deprivované, s problémy v morálním a hodnotovém systému, neschopné zatím nalézt vhodné aktivity pro trávení volného času, s tendencemi k experimentování, hledající uspokojující prožitky a kompenzaci v partě a v rizikovém chování. Schází jim základní sociální dovednosti, a proto se obtížně orientují v různých životních situacích, a to vzhledem k tomu, že se pohybují ve zvýšeně rizikovém sociálním prostředí, jim komplikuje zvládnutí úspěšné komunikace a řešení konfliktních situací, do kterých se dostávají. Poruchy chování, mezi jejichž konkrétní projevy patří záškoláctví, krádeže, šikana, agresivita, nerespektování autorit, zneužívání návykových látek apod., jsou u našich chlapců provázeny i problémy a konflikty v mezilidských vztazích, v komunikaci nejen s dospělými, na které na základě dosavadních negativních interakcí nahlíží často s podezřením, nedůvěrou, ostražitostí nebo i odporem k autoritě, ale i s ostatními dětmi. Až na nepatrné výjimky přichází děti do našeho zařízení s doporučením pravidelné spolupráce a péče psychologa, zvyšuje se i počet dětí, které jsou i v péči psychiatra. V jednotlivých třídách a rodinných skupinách se tedy pedagogové setkávají s obvykle dlouho stupňovanými výchovnými problémy, které jsou vzhledem k neomluveným absencím provázeny i výukovými potížemi. Naši chlapci patří mezi rizikové skupiny obyvatel, před umístěním do DDŠ se pohybovali v sociálním prostředí se zvýšenou mírou rizikového chování a do stejného prostředí se vrací i v době dovolenkových pobytů a na útechách. Často pochází z rodin, kde jsou mnohé formy trestné činnosti považovány za normu. Naše výchovné, vzdělávací a terapeutické aktivity jsou tedy zaměřeny na rizikové skupiny výchovně náročných dětí, které jsou ve zvýšené míře ohroženy trestnou činností, experimentováním s návykovými látkami, nebo dokonce již na návykových látkách navyklé.

3. Konkrétní cíle výchovy a vzdělávání

Cíle výchovy a vzdělávání navazují na filozofii a strategii zařízení a celé komunity a propojují cíle skupiny s individuálními cíli.

- Cíle skupiny

Vychovatelé vzhledem ke složení skupiny a vzorům chování, které mezi jejími členy existují, vytyčují postupně cíle, které se stávají pro danou skupinu platnými normami. Cíle jsou jasně formulovány, projednány a prodiskutovány se členy skupiny a mohou tedy zlepšovat a zvyšovat společenskou kontrolu nad záležitostmi významnými pro skupinu. Jedním ze základních uznávaných cílů skupiny je společné organizování vzájemné pomoci při řešení životních problémů těch členů skupiny, kteří potřebují pomoc. Snahou vychovatele je, aby většina členů skupiny měla vliv na vytváření a realizaci skupinových úkolů. Při své práci ve skupině využívá vychovatel celé řady metod a forem práce, které podporují a zvyšují prestiž a soudržnost skupiny a umožňují její integraci s celým kolektivem zařízení.

- Individuální cíle

Cíle jednotlivých dětí jsou obsahem Programů rozvoje osobnosti dítěte.

Při stanovení osobní normy a cílů každého dítěte vycházíme z vývojového hlediska a jeho dosavadních socializačních zkušeností. Tempo a nároky výchovně vzdělávací práce přizpůsobujeme individuálním možnostem dítěte a podmínkám v zařízení.

Obsah a cíle programu nejsou dány rigidně. V procesu empatického spolubytí s dítětem si všichni zúčastnění postupně ujasňují cíle a hledají nejvhodnější postupy, původní hypotézy opravují, upřesňují nebo zcela mění a znovu ověřují sledováním svých zásahů. Program je podmíněn systémem poznatků o dítěti. Individuální cíle dětí a jejich plnění konzultujeme s pedagogy na pravidelných týdenních poradách a hodnocení dětí. S dětmi si poskytujeme vzájemnou zpětnou vazbu a stanovujeme společně týdenní cíle pravidelně jednou týdně na skupinových komunitách a individuálně při osobních pohovorech.

Výsledky představují konkrétní dosaženou úroveň stanoveného cíle. Při průběžném i konečném hodnocení využíváme dostupné subjektivní (posouzení dítětem, učitelem, vychovatelem, atd.) i objektivní (testy, dotazníky, písemné materiály atd.) metody.

Na základě Zákona č. 109/2002 Sb. §2 odst. 11 odborné posouzení dětí dle odst.10 provádíme dvakrát v kalendářním roce (květen, listopad).

Konkrétní cíle:

- Realizovat preventivně výchovnou péči
- Učit pochopení a respektování zákonů, práv a povinností, nést odpovědnost za vlastní život
- Učit toleranci k druhým lidem
- Učit uvědomovat si naši integraci v rámci Evropské unie, respektovat jiné kultury
- Rozvíjet všestranně osobnost dětí realizací dlouhodobých výchovně vzdělávacích a terapeutických aktivit (skupinové komunity, výchovně vzdělávací bloky, klubová odpoledne, intervenční a integrační programy a projekty, zátěžové pobyty, EEG BFB)
- Zaměřovat se především v rámci skupinových komunit, intervenčních a integračních programů, formou besed, předávání informací a prožitkovými aktivitami na všestranné rozvíjení osobnosti dětí, výchovu ke zdravému životnímu stylu, získávání informací o rizikovém chování a jeho prevenci, osvojování dovedností související s rizikovým chováním, nácvik komunikace a sociálních dovedností
- Zkvalitňovat obsah a úroveň výchovně vzdělávacích bloků
- Spolupracovat s rodiči dětí, uskutečnit minimálně dvakrát ve školním roce návštěvní den pro rodiče
- Zpracovat a realizovat celoroční program na úseku školy pro práci se vztahy ve třídách, pracovat na vytváření pozitivního klimatu ve třídách (Školní program proti šikanování)
- Zaangažovat větší počet pedagogů do preventivních a projektových aktivit

- Zajišťovat kázeň a bezpečnost u dětí realizací preventivních opatření, a to prevencí užívání návykových látek včetně kouření
- Realizovat s dětmi zájmové aktivity, učit děti smysluplnému trávení volného času, zapojovat děti do intervenčních a integračních programů
- Zajistit dobrou informovanost dětí, rodičů i pedagogů v oblasti výchovně vzdělávací práce i dění a života v zařízení formou webových stránek, osobním kontaktem, nabídkou spolupráce
- Vést spoluprávu dětí, podporovat a zapojovat děti do spoluprávy, motivovat k větší iniciativě a spolupráci a zapojení do života domova i vlastnímu osobnostnímu rozvoji

4. Délka a časový plán výchovy a vzdělávání

Délka výchovně vzdělávacího působení je dána dobou trvání pobytu v našem zařízení. Ta je u jednotlivců ovlivněna úspěšností výchovně vzdělávacího procesu, zájmem rodičů o návrat dětí do rodiny a především délkou trvání soudního rozhodnutí, na jehož základě je dítě do našeho zařízení umístěno. Časově se jedná o dobu několika týdnů, měsíců až let.

Všechny děti ale po umístění procházejí jednotlivými fázemi výchovně vzdělávacího procesu, jejichž délka je individuální a navazuje a prolíná se s individuálním programem rozvoje osobnosti dítěte.

1. Adaptační fáze

Začíná příchodem dítěte do zařízení. Při příchodu a v průběhu adaptační fáze se obvykle projevují některé z typických projevů adaptace nového dítěte: pasivně se podřizuje, nebo má výrazné negativistické postoje. Mohou se objevit i další techniky, jimiž se jedinci vyrovnávají s náročnými životními situacemi, mezi něž umístění a pobyt v ústavním zařízení zcela jistě patří, např. různé formy agrese, únik a speciální formy úniku, upoutávání pozornosti, kompenzace, racionalizace, izolace, regrese a další. Obvykle jde o reakci vyvolanou změnou prostředí, kterému se má přizpůsobit, a je pro něj zátěžovou situací, s jejímž řešením může mít problémy. Často ještě přetrvává šok z umístění, velkou roli zde hraje i odloučení od rodiny a blízkých. Významným faktorem je i razantní změna životního stylu spojená s umístěním do zařízení, kdy si dítě musí zvykat na vymezené hranice, učit se respektovat pravidla a autority, a nahradit dosavadní volný způsob života bez pravidel, výchovných omezení a respektování autorit. Proto je nutné vžít se do situace dítěte a citlivým přístupem mu pomoci potíže zvládat.

V tomto období získává dítě informace o režimu a chodu zařízení, seznamuje se se svými právy a povinnostmi, personálem i ostatními dětmi. Je zařazeno do příslušné třídy a rodinné skupiny. Toto období má velký význam i pro získání k aktivní účasti a spolupráci.

Úkolem vychovatelů ve spolupráci s psychologem je pomoci k navození důvěry dítěte k personálu domova, k usnadnění jeho vstupu do ústavní výchovy a navozování pozitivních vztahů.

V průběhu této fáze vychovatelé sledují a popisují: reakci na umístění v zařízení, projevy při kontaktu s ostatními dětmi i dospělými pracovníky, jak se vyvíjí jeho vztahy a postavení ve skupině, vývoj sebepojetí a sebehodnocení, zájmovou oblast, úroveň hygienických návyků, projevy náhledu na své chování, chování při aktivitách, v zátěžových situacích, v konfliktech, hodnocení sociálních vztahů včetně rodinných, další výše nespecifikované projevy.

Všechna tato pozorování a rozhovory slouží i jako podklady pro průběžné změny a doplňování programů rozvoje osobnosti dětí.

2. Fáze reedukační, poznávací

Zabírá nejdélší období. Je to období úprav s řadou kolizí a střetávání se starých a nových stereotypů chování, zaměřené na snahu o zvnitřnění norem, získání náhledu na příčiny selhání, konfrontace s důsledky chování a jednání, apelace na vnitřní potenciál dítěte, motivaci k rozvoji pozitivních kvalit dítěte.

Vychovatelé kladou důraz na práci s dětmi založenou na uskutečňování cílů individuálních programů, které nejsou rigidní, ale v průběhu procesu se neustále ujasňují, upravují, upřesňují. V průběhu této fáze využíváme všech možných a dostupných prostředků, forem a metod individuální i skupinové práce.

3. Fáze zkušební (integrační)

V průběhu této fáze má dítě k dispozici větší akční pole, v němž musí samostatně jednat. Toto období může naznačit morálně sociální vybavenost dítěte a stupeň jeho připravenosti na mimoústavní život. V této fázi se otevírá prostor pro psychotherapeutický vstup psychologa, a to jak při individuální, tak i skupinové práci při využití celé řady technik s přihlédnutím k individualitám jednotlivců i obsahové náplně skupinové terapie.

V tomto období je vhodný co největší kontakt s mimoústavním prostředím formou volných vycházek, brigád, zájmových činností a dalších aktivit. Významnou metodou práce s dětmi jsou i zátěžové pobyty a programy uskutečňované mimo zařízení.

4. Fáze závěrečná

Obsahuje ukončení programu a jeho hodnocení. Tato fáze zahrnuje v rámci možností i práci s rodinou a její přípravu pro opětovné přijetí dítěte do každodenního rodinného života.

5. Fáze katamnestická, rehabilitační

Podstatou této fáze je zpětnovazební princip, který předpokládá, že kontakt dítěte se zařízením bude pokračovat i po jeho propuštění. Můžeme ji nazvat i fází rehabilitační, je zaměřena na ověřování efektivnosti procesu výchovy a vzdělávání. Zaměřuje se na sledování jedince po ukončení pobytu v našem zařízení, a to jak v případě jeho přemístění do VÚ, tak i v případě zrušení ústavní výchovy zpět do rodiny.

5. Formy výchovy a vzdělávání

Organizační formy výchovy a vzdělávání patří k vnějším činitelům vzdělávání. Ve spojení s metodami vytváří předpoklady pro úspěšný průběh výuky. Charakterizují rámec, ve kterém se uskutečňuje výchovně vzdělávací proces.

Podle charakteru prostředí realizujeme výchovu a vzdělávání na výchovném úseku:

- na klubovnách a v prostorech bytů
- v terapeutické místnosti
- v keramické dílně
- na školní zahradě a pozemku, v přírodě, terénu apod.
- v prostorách městské policie a dalších institucí
- vycházka a exkurze
- tělocvična TJ Sokol Veselíčko

Podle vztahu k osobnosti žáka realizujeme:

- individuální výchovu, vzdělávání a terapii (rozhovor, doučování, nácvik soustředění a pozornosti, individuální terapie, zájmové a volnočasové aktivity)
- skupinovou výchovu, vzdělávání a terapii (skupinová komunita, celoustavní kruh, večerní kruh, spoluspráva, výchovně vzdělávací blok, příprava na vyučování, pracovní aktivity, intervenční a integrační programy, relaxace, arteterapeutické techniky, zájmové a volnočasové aktivity pravidelné i příležitostné)

6. Metody výchovy a vzdělávání, intervenční a integrační programy

Základní metody:

- kontakt a komunikace
- rozhovor, přístup a vztah
- navození důvěry a pozitivních citových vztahů
- prožitek a korektivní emoční zkušenost
- jasná pravidla, vymezení hranic a jejich dodržování

-důsledná konfrontace s důsledky svého chování a jednání

6.1. Skupinové aktivity

Při specializovaně zaměřených skupinových aktivitách využíváme skupinové dynamiky jako souhrnu skupinového dění a skupinových interakcí. Za nejvýznamnější účinné faktory skupinové terapie, skupinové dynamiky a skupinové výchovné práce považujeme:

- Zlepšení komunikace na všech úrovních. Děti se učí jasně komunikovat, lépe vyjadřovat své vlastní myšlenky a názory a být citlivější ke sdělení druhých. To je předpokladem vzájemného porozumění a osobního přijetí.
- Vyjadřování citových prožitků je zvláště účinným faktorem. Děti získávají ve skupině schopnost vyjadřovat své city novým způsobem, úplnějším a přitom sociálně přijatelnějším.
- Možnost vyjádřit silné emoce, které vyjadřují hostilitu k autoritativním postavám - to dovoluje uvolnit emoční napětí, ale i napomáhat konstruktivně k celkovému dalšímu růstu.
- Korektivní rekapitulace prožitků z primární rodinné skupiny je dána možností ujasnit si nově své vztahy k rodičům a účinněji je pak znovu vytvářet.
- Korektivní sociální zkušenost s vrstevníky - v otevřené interakci s nimi má dítě možnost konfrontovat vlastní city s výrazy emocí druhých dětí, ověřovat si své hodnotové orientace, morální postoje a společenské normy. Přitom je pro mnohé děti zvláště cenná zkušenost být druhými dětmi pozitivně přijat, být oceňován a respektován vrstevníky, k čemuž terapeut svým osobním vzorem pomáhá.
- Schopnost přijímat odpovědnost za své chování a rozhodování - souvisí s živým učením sociálního rázu ve skupině.
- Vývoj sociálních dovedností - vlastní chování je modelováno podle terapeuta nebo jiných členů skupiny a je dáána příležitost k tomu, aby takové modelování bylo předmětem konfrontace s druhými i se sebou samým.
- Zkoušení nových forem chování potřebných k řešení řady životních situací je v průběhu terapie často možné a někdy přímo navozováno formou hraní rolí nebo psychodramatických cvičení.
- Získávání informací – přímé i nepřímé.
- Pocit sounáležitosti průběžně mezi dětmi narůstá, je zdrojem zkušenosti, že dělat něco pro druhé přináší uspokojení - tak se dítě učí přirozenou cestou altruismu.
- Vzájemná emoční podpora členů skupiny, zvyšování jistoty a důvěry. Významně působí i skutečnost, že děti pomoc nejen přijímají, ale také ji poskytují, i když si to plně neuvědomují. To má zvláště velký význam pro handicapované členy skupiny, kteří tak mění své sebepojetí: nabývají zkušenosti zvýšené sociální zdatnosti ve skupině a pak i mimo ni, když zvládají situace, s nimiž se dříve nedovedli vyrovnat.

Celoústavní kruh probíhá jednou týdně. Cílem je sladění života všech rodinných skupin a všech odborných pracovníků, předávání informací, možnost nácviku komunikace a vyjádření před větší skupinou osob.

Skupinová komunita se uskutečňuje 1x týdně pro každou rodinnou skupinu. Jde o pravidelné setkání, kterého se účastní kmenový vychovatel ve službě a psycholog zařízení. Programem dění je život skupiny za uplynulý týden včetně reflexí, sebereflexí, řešení otázek vzájemného soužití členů skupiny i odborného personálu. Kromě tohoto pravidelného programu je možné zaměřit její obsah cíleně:

V diskusních skupinových sezeních se ve skupině hovoří obvykle v kruhu o určitých problémech. Otevírá se zde prostor pro vyjádření vlastního názoru na dění v ústavu i další skutečnosti, naslouchání, vysvětlování i možnosti práce na získávání náhledu.

V tematických skupinových sezeních se zaměřujeme na diskutování o otázkách a problémech, společných více členům skupiny nebo celé skupině.

Interakční skupinová sezení jsou věnována vztahům a interakcím mezi členy skupiny.

V sezeních s interakčními technikami lze využít celé řady technik a her s psychoterapeutickým potenciálem, které nabízí celá řada odborných psychologických a speciálně pedagogických publikací.

Edukativně zaměřená skupinová sezení jsou zaměřena na různá vzdělávací témata, která rozšiřují duševní obzor dětí. Jedním z důležitých témat je i program sexuální výchovy.

Skupinovou komunitu považujeme za jeden ze **sociálně-tréninkových programů**, jejichž hlavním cílem je snaha o rozvoj celkové způsobilosti k pozitivní sociální interakci. Snažíme se nejen pouze o nácvik forem sociálního chování a jednotlivých sociálních zručností, ale o komplexnější přístup, při kterém chceme uvolnit cestu pro rozvoj potenciálů dětí pomocí porozumění a akceptování jejich osobnosti, prožívání problémů pomocí zprostředkování korektivních zkušeností, uspokojování frustrovaných emocionálních a vývojových potřeb, případně v ideálním případě i formou náhledu na vztah mezi minulými zážitky a současnými problémy. Bereme v úvahu, že děti se stávají účastníky takového programu i terapie zpravidla nedobrovolně, neuvědomují si zpravidla zdroj svých selhání, nepocítují potřebu vědomě rozvíjet svou sociální kompetenci, příčiny vlastních problémů vidí mimo sebe, v emocionálně neuspokojivých sociálních vztazích, což často i odpovídá skutečnosti.

Večerní kruh - Náplň každodenních večerních setkání skupiny s vychovatelem tvoří především hodnocení průběhu dne. Jde o klidnou chvíli, pro kterou je vyčleněn čas v denním režimu, který poskytuje prostor pro reflexi každého ze zúčastněných. Součástí je i denní hodnocení jednotlivých dětí vychovatelem a informace o tom, co je společně čeká v příštím dnu. Důsledně se snažíme uplatňovat zásadu „končit večerní sezení vždy pozitivně“

Týdenní skupinové hodnocení – Jeho cílem je seznámení dětí s týdenním hodnocením, jeho vysvětlením a zdůvodněním a ve vzájemné spolupráci vychovatelů a dětí tvorba plánu na další týden. Účastní se ho všichni tři vychovatelé skupiny a jako host ředitel, vedoucí vychovatel nebo psycholog.

Spoluspráva - je významným prvkem komunitního modelu práce. Je zásadně důležitá pro nastolení ozdravných změn ve skupinových normách a postojích. Fungující spoluspráva je všestranně užitečná a pro pedagogy velmi výhodná. Uvádí do praxe jeden z principů komunity - aktivní podíl dětí na výchově a na výuce.

Východiskem pro fungování spolusprávy je vhodný výběr kandidátů a jejich volba celou skupinou. Z návrhu dětí musíme vyřadit ty, o nichž víme, že jsou agresory, kamarády vázané k agresorům a ty, kteří jsou negativně laděné osobnosti. Nastartování aktivity spolusprávy vyžaduje, aby se scházela a řešila smysluplné úkoly.

Pravidla pro vznik a fungování spolusprávy:

1. Děti mají možnost zvolit ze svého středu spolusprávu dětí.
2. Spoluspráva je složena ze zástupců každé skupiny (minimálně 4 členi)

3. Spoluspráva se schází podle potřeby na schůzkách s vedoucím vychovatelem či jiným pověřeným pracovníkem DDS, na kterých informuje o své činnosti a plánuje další činnost. Spoluspráva dětí se vyjadřuje k nejrůznějším záležitostem chodu a života v DDS. Ve své podstatě je mluvčím jednotlivých skupin a přenašečem informací mezi ostatní děti.
4. Spoluspráva dětí má za úkol přispívat ke zkvalitňování výchovné péče DDS a zvyšovat odpovědnost a schopnosti dětí, zvyšovat jejich aktivní účast na organizaci dění v DDS.
5. Schůzky dětské spolusprávy probíhají minimálně jednou za měsíc a pořizuje se o nich zápis.
6. Činnost dětské spolusprávy je kromě neformálního předávání informací mezi dětmi podporována a provázána s děním skupiny na skupinových komunitách.

Výchovně vzdělávací blok vede vychovatel skupiny ve službě. Tématem je seznámení s aktuálním děním ve společnosti, rozšiřování obzoru dětí, různá edukační témata. Probíhá jednou týdně dle organizačního schématu.

Příprava na vyučování – probíhá denně (mimo pátek a sobotu) hodinu dle jednotlivých skupin v pevně stanovený jednotný čas. Nad rámec této povinně stanovené doby je možná další individuální příprava na vyučování na pokojích či klubovně ve spolupráci s vychovatelem. Za přípravu na vyučování je zodpovědné dítě a vychovatel ve službě, který mu s jejím splněním aktivně pomáhá. Úloha vychovatele při přípravě dětí je aktivní, ne pouze dozorová. Vychovatel dětem při plnění úkolů a učení pomáhá, vysvětluje, kontroluje.

Pracovní aktivity zahrnují sebeobslužné činnosti, a další pracovní aktivity odpovídající běžné práci v rodině, např. jednou týdně práce v areálu zařízení DDS (zahradu, budovu a její okolí). Pracovní aktivity se stávají součástí terapeutického působení tím, že děti cíleně vychovatelé vlastním příkladem učí různé pracovní činnosti, poskytnou jim zpětnou vazbu a ujasňují smysl práce pro rozvoj osobnosti člověka i jeho další kvalitní uplatnění ve společnosti.

Prevence rizikového chování – její koncepce je zpracována v Minimálním preventivním programu DDS, Školní preventivní strategii, Školním programem proti šikanování a Krizovém plánu školy. Jeho aktivity jsou rozprostřeny do všech bloků odborné práce. Zahrnuje preventivní práci s dětmi (ve výuce, programy pro jednotlivé skupiny, volnočasové aktivity), nabídku spolupráce pro rodiče a možnosti odborného růstu pracovníků.

Preventivní program ve spolupráci s Městskou policií v Přerově – jde o celoroční program, který jsme zahájili ve školním roce 2007/08. Nejde o povinnou aktivitu. Rozhodnutí o zapojení skupiny je v kompetenci jejich vychovatelů a je výsledkem jejich aktivního přístupu, ochotě k práci navíc a pochopení smyslu a významu cíleného dlouhodobého preventivního působení na děti s poruchami chování. Garantem programu je psycholog zařízení.

Cíl programu: Preventivní působení na děti v oblasti prevence rizikového chování a rozvoje jejich osobnosti.

Metody, techniky, obsah: teorie, nácvik, prožitkové aktivity, hry s terapeutickým potenciálem, využití skupinové dynamiky, zásady pro práci s dětmi ADHD

Personální zajištění: program vedou společně psycholog a vychovatel skupiny ve službě

Interní témata: Vybíráme ve spolupráci s dětmi na prvním setkání na základě otázek: „Na co se společně v preventivním programu zaměříme? Co si myslíte, že vám moc nejde, a mohlo by se nám společně podařit to zlepšit? Co chcete a myslíte si, že můžete u sebe změnit, když se všichni budeme opravdu snažit?“ Odpovědi dětí jsou podkladem pro konkrétní témata.

Externí témata: domlouváme s pracovníky oddělení prevence na Městské policii v Přerově. Při volbě externích témat spolupracujeme i s dalšími složkami a institucemi v rámci prevence a záchranného systému (Hasiči, Horská služba, Armáda ČR)

Intervenční program rozvíjení emoční inteligence dětí

Jde o dlouhodobý program, jehož garantem je psycholog zařízení. Rozhodnutí o zařazení skupiny do programu je v kompetenci vychovatelů skupiny.

Zařazení tohoto programu do naší koncepce práce s dětmi vychází z přesvědčení, že v dnešním světě, v prostředí komplikovaných sociálních podmínek a mezilidských vztahů už jedinci nevystačí dobře osvojené množství informací, poznatků a vědomostí a ani to, jak tyto znalosti a poznatky prakticky v každodenním životě využít. Především potřebují se více dozvědět sami o sobě – kdo jsou, jací jsou, jak je vnímá jejich okolí, jakou roli mají ve svém sociálním prostředí, jak většinou řeší své problémy, jaké mají potřeby a přání, jaké cíle a aspirace si formulují a jaké jsou jejich osobní předpoklady pro dosažení těchto cílů.

Spokojený a dobře prožitý život závisí nejen na tom, jak dokážeme vycházet se svými bližními i dalšími lidmi ve svém okolí, ale i jak se dokážeme vyrovnávat s tragediemi, které jsou nezbytnou částí života, s překážkami, které se nám staví do cesty, jak jsme v souladu sami se sebou a svým prožíváním, jestli dokážeme nalézt a udržet lásku a dokážeme se radovat ze života takového, jaký je. Jinak řečeno závisí na naší emoční inteligenci. Emoční inteligence je silně ovlivněna výchovou, a lze ji rozvíjet v kterémkoliv věku. Kvality emoční inteligence se ukazují jako dlouhodobě se vyvíjející, naučitelné. Schopnost sebeovládání se pod tlakem motivace zvyšuje stejně jako schopnost interakce a míra společenské adaptace.

V programu se zaměřujeme na 5 hlavních oblastí emoční inteligence, které jsou důležité pro život jedince, a je dobré děti v rámci výchovného procesu učit:

1. **Poznávání vlastních emocí.** Rozpoznání a pochopení citů (sebeuvědomění) je základní dovednost emoční inteligence. Rozdíl mezi „být ovládán emocí“ a „být si vědom vládnoucí emoce“ je naprosto základní, protože uvědomění si dává moc citu vzdorovat a podrobit jej rozumu. Bez něj je člověk ve světě emocí jako slepec – neví kde je, ani kam jde.
2. **Zvládání emocí** (zahrnuje sebeovládání)
3. **Schopnost sám sebe motivovat a odkládat uspokojení na později** je nezbytná při jakékoliv činnosti, který vyžaduje dlouhodobé soustředění (např. učení, překonávání překážek)
4. **Vnímavost k emocím jiných lidí (empatie)** otevírá brány k vzájemnému porozumění a je základem morálního jednání a altruismu
5. **Umění mezilidských vztahů** (interpersonální inteligence)

Zátěžové víkendové pobyty - Jde o cíleně zaměřený celoroční program aktivit, který organizuje psycholog se skupinovým vychovatelem, zpravidla jednou do měsíce (sezóna září-listopad, duben-červen). Jsou cíleny vždy na určitou konkrétní prožitkovou aktivitu, podporující osobnostní rozvoj dítěte. Základem je poradit si v běžných, či ztížených podmínkách cestování, orientace, pobytu v přírodě, dopravy pouze veřejnými dopravními prostředky či „po vlastní ose“ (pěšky, kolo) na rozdíl od jiných akcí, při kterých se využívá pro dopravu dětí služební vozidlo, spaní pod stany nebo „pod širákem“, vaření na ohni, dodržování zásad pro pohyb v přírodě bezpečný pro děti i přírodu. Je to prostor pro společné zážitky, sdílení, při kterém podporujeme ochotu a zájem všech členů blíže se poznat, pomáhat si, důvěřovat. U většiny těchto aktivit jsou na sobě do jisté míry zúčastnění členové závislí

(rafty, hipoterapie, různé sportovní aktivity, táboření, příprava stravování...) a je pro ně výhodné a někdy i nezbytné naučit se spolupracovat a vycházet si vzájemně vstříc. Mají také příležitost ověřit si v praxi nutnost dodržování pravidel, budování jistoty a stability. Samozřejmě součástí jsou reflexe a sebereflexe, které jsou podkladem pro další práci na sobě u všech zúčastněných. Po zapojení našeho domova do programu Mezinárodní cena vévody z Edinburghu se zátěžové pobyty staly jeho součástí při plnění oblasti dobrodružná expedice.

Relaxační techniky zařazuje psycholog do skupinových aktivit i samostatných relaxačních sezení. Vhodnost relaxace pro děti je dokladována v odborné lékařské a psychologické literatuře. Mezi oblíbené relaxační techniky u našich dětí patří řízená a neřízená imaginace, relaxace s hudbou, využití přístrojové techniky.

Arteterapeutické techniky využívá při práci s dětmi psycholog. Jde o dobrovolné aktivity individuální nebo v menší skupince dětí. Cílem je sebevýjádření, sebereflexe, relaxace, individuální i skupinový prožitek a jeho sdílení. Tyto aktivity probíhají obvykle o víkendu, kdy je k dispozici větší časový prostor. Dle zájmu a situace je to prostor i pro pohybové techniky, dramatické a akční hry, hry pro výchovu k odpovědnosti a sebedůvěře, zvládání agresivity a neklidu, zvýšení sebehodnocení a sebepojetí, podporující smysl pro rytmus, paměť, postřeh, empatii, komunikaci a spolupráci, samostatné rozhodování, hudební činnosti, tvořivost a rozvoj všech složek osobnosti. Za základ úspěšnosti považujeme, aby aktivity děti zaujaly a bavily je. U hrových, výtvarných, hudebních a pohybových aktivit rozlišujeme, zda jde pouze o zájmovou a volnočasovou aktivitu nebo terapeutickou práci.

Mezinárodní cena vévody z Edinburghu – Program poskytuje dětem a mládeži příležitost vytyčit si osobní cíl a dosáhnout ho. Během plnění svých cílů se účastníci mají možnost dozvědět se více o sobě, svých vlastnostech, dovednostech a schopnostech, jako jsou například zodpovědnost, důvěra, spolehlivost, trpělivost, empatie, týmová práce, iniciativa, aktivita, organizace vlastního volného času atd. Účastníci nesoutěží mezi sebou, pouze sami se sebou. Základním prvkem je motivace. Nejsou stanoveny žádné standardní cíle. Kritériem pro splnění Programu je zlepšení osobních vlastností a schopností v porovnání s výchozím bodem a také v závislosti na potenciálu účastníka. Základní rysy Programu tvoří všestrannost, vyváženost, otevřenost, nesoutěživost, důvěra a dobrovolnost. Program je založen na koncepci dobrovolně věnovaného času aktivitám a práci pro Program ve volném čase. Programu se může zúčastnit kdokoli ve věkovém rozpětí od 14 do 25 let. Děti mladší 14 let, strukturu Programu tvoří 4 povinné obory:

- Rozvoj talentu (dovednost) – cílem je podnítit rozvoj osobních zájmů a praktických dovedností
- Sportovní aktivita – cílem je podpořit zájem o rekreační sport a přinést zlepšení dosahovaných výkonů
- Dobrovolnictví – cílem je naučit se pomáhat lidem, komunitě, přírodě..
- Dobrodružná expedice – cílem je povzbudit objevitelského a dobrodružného ducha

Program má 3 stupně – bronzový, stříbrný a zlatý – a každý z nich vyžaduje různou úroveň nasazení a úsilí. Každý stupeň Programu je zakončen oceněním – diplomem, který je slavnostně účastníkovi předán. K získání ceny musí účastník splnit základní podmínky ve všech 4 oborech. Hlavní odměnou je však účastníkovi pocit uspokojení i z dosažených osobních výsledků. Více informací na www.dofe.cz

Naše zařízení se do programu zapojilo v roce 2010. I v následujícím období budeme v plnění programu a motivaci dětí do jeho aktivit pokračovat.

Erasmus Plus (Mládež v akci) – Do programu Mládež v akci jsme se poprvé zapojili ve školním roce 2012/13 projektem Iniciativy mládeže Fitpark. Ve školním roce 2013/2014 jsme se zapojili do spolupráce při tvorbě projektu Iniciativy mládeže – Mezinárodní výměna mládeže. Od 1.1.2014 nahradil program Mládež v akci **nový program Evropské unie Erasmus Plus**. Jedná se o program Evropské unie pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport na období 2014–2020. V období 20105-2018 plánujeme zapojit se do programu, a to ať již vlastním psaním projektů, nebo spoluprací při psaní projektu jiných neziskových nestátních institucí s tím, že se tak můžeme zúčastnit s našimi dětmi jeho aktivit a pomáhat při jejich realizaci. Projekty Eraasmu+ vidíme jako velký přínos pro realizaci především neformálního učení.

Programy ve spolupráci s dalšími institucemi – stejně tak jako v minulosti se i v následujícím období budeme na základě možností nabídky účastnit programů nabízených jinými institucemi, podílet se nebo sami tvořit projekty na získání grantů a finančních prostředků pro aktivity s našimi dětmi.

6.2. Individuální práce

Rozhovor

Mít někoho, kdo je vyslechne, mít možnost se vypovídat, svěřit se s pochybnostmi, problémy, obavami, starostmi, od ventilovat domnělé či skutečné křivdy a nespravedlnosti, podělit se o radosti, nebo jen třeba povyprávět, co se jim přihodilo, je pro děti hodně důležité. Většina z nich je vděčná za to, že je někdo vyslechne, v daném okamžiku neodsuzuje a nehodnotí za to, co prožívají a cítí. Rozhovory ale děti nevyužívají jen k abreakci. Rozhovor je i prostředkem sdílení a prostředkem k práci na osobnostních změnách. Povídání s dítětem má však svou terapeutickou hodnotu již od raného dětství - napřed citově a kognitivně stimulační, pak již i sdělující a objasňující význam pro rozpoznání objektivní i subjektivní zkušenosti dítěte, zvláště v kritických a patogenních oblastech jeho života. V této úloze je rozhovor průvodním prostředkem terapie stimulační, hrové, činnostní i specifických aktivit výtvarných, hudebních, dramatických nebo literárních. Rozhovor tedy slouží jako prostředek sebevyjádření, sebepoznání, vzájemného sdílení myšlenek, citů, přání, vznášení požadavků a řešení konfliktů. Dává možnost vzájemného sdílení vnějšího i vnitřního světa, jeho pomyslné změny, je nástrojem „oprav“ a nástrojem vytváření nových úmyslů, činění nových rozhodnutí, vedení nových činů a řešení klíčových osobních konfliktů a jiných problémů. Při využití rozhovoru jako terapeutického prostředku si terapeut klade otázky typu: proč o tom mluvím, kdy a kde o tom mluvím, co tím sleduji, jak mohu dítěti pomoci, jestli a kam chci tím dítě posunout, jestli a co tím dítě mohlo získat, co to přineslo mně pro další práci s dítětem atd.

EEG Biofeedback

Jde o metodu, která pracuje na principu operantního podmiňování parametrů EEG externí psychofyziologickou zpětnou vazbou. V klinicko-psychologické praxi je biofeedback řazen mezi formy psychoterapie. Jeho cílem je bezprostřední ovlivnění nervových procesů a funkcí. Praktická aplikace řadí biofeedback jako terapeutickou modalitu do psychoterapie.

Představuje nový postup, který intervnuje do psychických, psychosomatických i somatických funkcí přímo na úrovni fungování centrální nerovnováhy soustavy. Při nácviku je zpětnou vazbou klientův mozek neustále informován o svém aktuálním stavu a výkonu. Přitom je tzv. operantním podmiňováním stimulována žádoucí aktivita a inhibována aktivita nežádoucí. Indikací jsou především dysfunkce, které se vyznačují bazální disharmonií, dysbalancí mozkové činnosti, ať již ve smyslu nadměrného útlumu či nadměrné iritace, případně obojího zároveň. Tím je oslabena tzv. kortikální regulace chování. V důsledku toho je snížena či narušena pozornost, vůle, soustředění, schopnost plánovat a odhadovat důsledky svého chování a celková schopnost sebekontroly jedince. Biofeedback lze dle dosavadních

výzkumů využívat nejen k nápravě celé řady potíží, ale i k tréninku, cvičení zdravých lidí, jako „posilovna mysli“. Důležité je, že výsledky dosažené tréninkem, jsou zpravidla trvalé. Dosavadní výsledky výzkumů také hovoří zcela jednoznačně o tom, že tato metoda je účinná a prospěšná pro terapii poruch pozornosti, učení a u hyperaktivních dětí. Při práci s metodou EEG Biofeedback by měl být plně respektován multidisciplinární přístup, tj. spolupráce neurologa (neurologická a EEG diagnostika by měla být nezbytnou součástí práce s metodou) s psychologem, eventuelně speciálním pedagogem. Stejně tak je vhodné a násobící výsledek doplňovat ji různými formami psychoterapie, rodinné terapie a poradenství.

Personálně zajišťuje psycholog a vychovatelka jako asistentka s platným certifikátem pro používání této metody.

Holiday Plus Mind Activator (psychowalkmann)

Jde o přístroj, mini-počítač, audiovizuální stimulátor, který pomocí speciálního světla a zvukových signálů pomáhá posilovat mysl a převést ji do stavu lehké či hluboké relaxace. Přístroj nabízí 24 relaxačních programů v 6 kategoriích (posilování mysli, relaxace, učební programy, aktivace, programy pro zdraví, speciální programy). Každý program má svou délku trvání a způsob vedení do různých hladin relaxačních stavů. Programy byly speciálně vyvinuty pro stimulaci a regeneraci organismu. Může je používat každý. Rizikovou skupinu, která by měla jeho použití konzultovat se svým lékařem tvoří lidé, kteří jsou fotosenzitivní, epileptici, závislí na drogách a alkoholu, těhotné ženy, po úrazu mozku či mozkomíšního nervového systému, případně osoby bezprostředně pod vlivem alkoholu či medikamentů.

Diagnostika a rediagnostika dětí je v kompetenci psychologa zařízení. Je podkladem pro další terapeutickou, výchovnou a vzdělávací práci s dětmi.

6.3. Prevence rizikového chování

Celoustravní strategie v této oblasti je obsahem Školní preventivní strategie, Minimálního preventivního programu, Školního programu proti šikanování a Krizového plánu školy (Vnitřní směrnice č. 1, Č.j. 591/2007 ze dne 31.8.2007, novelizovaná 1.9.2013, Postup při řešení krizových situací)

Východiskem pro jejich zpracování jsou hlavní školské dokumenty pro oblast prevence zneužívání návykových látek a rizikového chování, program koncepce na úrovni okresu i konkrétní situace a podmínky našeho zařízení.

Hlavním koordinátorem pro prevenci je školní metodik prevence, který spolupracuje s okresním metodikem primární prevence a krajským koordinátorem, účastní se pořádaných seminářů i dalších vzdělávacích aktivit. Podrobně je vše rozpracováno a dokladováno v jednotlivých dokumentech.

6.4. Režimová terapie

Vzhledem k tomu, že jedním z hlavních projevů poruch chování u našich dětí bylo nerespektování režimu ve škole a rodině, považujeme režimová opatření za důležitý předpoklad úspěšnosti naší práce s dětmi. Režimová opatření jsou cestou k zvnitřnění pravidel a osobní zodpovědnosti při plnění základních povinností. Jasně strukturují čas určený práci a zábavě. Pomáhají dítěti při stabilizaci a dávají pocit určité jistoty a bezpečí. Do režimu dne a týdne jsou zařazeny i všechny povinné odborné činnosti s dětmi.

6.5. Zájmové a volnočasové aktivity

Každý z pedagogických pracovníků má vzhledem ke svým schopnostem a zájmům možnost nabídnout dětem účast v zájmových aktivitách.

Zájmové a volnočasové aktivity lze v našem zařízení pro přehlednost rozdělit:

- a) pravidelná činnost v kroužcích – výběrová aktivita
- b) skupinové volnočasové aktivity – v rámci práce jednotlivých skupin
- c) jednorázové volnočasové aktivity – skupinové i výběrové

6.6. Práce s rodinou

Klinická zkušenost potvrzuje význam rodičů pro jedincův celý život. Jsou nejdůležitější složkou schématu rolí nadřazených (autorit). Jejich vliv je natolik silný, že rodičovské schéma našich dětí bývá často silně idealizované.

Přestože v původní rodině většina našich dětí měla určité problémy, ke kterým v mnoha případech přispělo rodičovské selhání, výchovná zanedbanost a citová deprivace, jsou rodiče, sourozenci ev. další relevantní osoby pro naše děti bytostně důležité. Snaha dítěte osamostatňovat se po stránce citové i vztahové vychází z předpokladu, že má pevné a bezpečné zázemí v dospělých. Dítě se navazuje a identifikuje s rodičem nebo zástupnou osobou. Nejvíce emočních obtíží dětí je právě úzce spojeno s frustrací této tendence a potřeby po bezpečném a jistém zázemí, tedy domovu. Uvědomujeme si, že v mnoha případech není v našich silách dosáhnout pro dítě potřebných změn v původní rodině. Interakce v rámci rodiny je značně složitá záležitost, s rodinou je třeba dlouhodobě terapeuticky pracovat tak, abychom na základě „vnitřního porozumění“ každému členu rodiny a rodině jako celku vedli rodinu k průběžnému zajištění spolupráce všech jejích členů a navodili tak ve vztazích a komunikaci změnu.

S našimi omezenými možnostmi dosáhnout podstatné změny v rodinném prostředí dítěte souvisí i snaha poskytnout dítěti nový, dostatečně trvalý vztah nezatížený dřívějšími problémovými událostmi a postoji tak, aby mohlo své nedostatečně rozvinuté či nedostatečně zvládané potřeby, postoje a chování prospěšně utvářet a kultivovat.

Spolupráci rodičům nabízíme ihned při příchodu dítěte do našeho zařízení. Jde o dobrovolnou aktivitu, ke které rodiče nemůžeme nutit. Součástí nabídky spolupráce je i psychologická a terapeutická pomoc. O preventivní strategii DDS jsou rodiče informováni na třídních schůzkách. Zároveň je seznamujeme s vnitřní směrnicí DDS pro postup při řešení krizových situací postupem DDS, např. při podezření na zneužívání návykových látek, jaký je postup, jestliže je u dítěte při návratu z dovolenky nebo útěku nalezena legální nebo nelegální návyková látka, jak bude naše zařízení postupovat v případě akutní intoxikace dítěte atd. (viz vnitřní směrnice)

Konzultační hodiny pro rodiče vzhledem ke specifikám našeho zařízení a specifikám spolupráce s rodiči nejsou stanoveny oficiálně. Konzultace i nadále budou probíhat po předchozí dohodě termínu s konkrétními rodiči při jejich návštěvě DDS.

Do dalšího období plánujeme pro zkvalitnění nabídky spolupráce zpracovat samostatný intervenční program.

Naše hlavní cíle při práci s rodinou:

- podpora citových vazeb a emočního zázemí
- pomoc při získávání realistického pohledu a smíření s rodičem jako autoritou, při vyrovnávání se dětí se skutečností zjevného rodičovského selhání
- poradenská činnost psychologa
- vedení rodiny k zajištění spolupráce jejích členů a navození změn ve vztazích a komunikaci
- návštěvy v rodině, pozvání rodičů k návštěvě DDS
- pravidelná korespondence s rodiči dětí, pozvání na rodičovské schůzky, konzultace při výběru povolání pro děti

7. Obsah výchovy a vzdělávání

V procesu výchovně vzdělávací činnosti se prioritně zaměřujeme na rozvoj základních klíčových kompetencí dětí – viz dokument ŠVP pro výchovný úsek na roky 2015-2018.

8. Podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro harmonický rozvoj osobnosti dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině, kde jsou zastoupeni jedinci s různými vlohami a vlastnostmi. Patří sem také děti s různými typy postižení. Náš ŠVP počítá s individuální integrací těchto dětí v běžných třídách a rodinných skupinách. Při vytváření Programů osobnosti dítěte přihlížíme k jejich individuálním zvláštěm a možnostem, spolupracujeme s psychologem, využíváme i služeb PPP, SPC a dalších odborníků. S integrací tělesně postižených dětí jsme se v našem zařízení dosud nesetkali a naše zařízení není materiálně, zejména pokud jde o bezbariérový přístup, vybavena. Pracujeme s dětmi s různě závažnými poruchami chování, s mentálním postižením a vývojovými poruchami učení a pomocí individuálního přístupu jim umožňujeme v rámci našeho výchovného programu dobře se začlenit do procesu a života domova a rozvíjet jejich klíčové kompetence.

Výchovný a vzdělávací program propojuje navzájem více oblastí rozvoje osobnosti dítěte prostřednictvím základních kompetencí užitečných pro život v našem zařízení i mimo něj ve společnosti.

9. Podmínky pro přijímání dětí a podmínky průběhu a ukončování výchovy a vzdělávání

Do našeho zařízení jsou děti přijímány děti na základě nařízeného předběžného opatření, ústavní nebo ochranné výchovy. Podmínky přijímání, průběhu a ukončování pobytu jsou vymezeny Zákonem č. 109/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

10. Popis materiálních podmínek

Zařízení má vlastní školní jídelnu, budovu školy a internátu (zámek), zahradní domek, domek prádelny a budovy technického zázemí a garáží. Škola je v samostatné budově. Po celkové rekonstrukci má moderně vybavené 4 třídy, sborovnu, odborné učebny pro výuku jazyků, výpočetní techniky a dílen. V budově školy se nachází i keramická dílna a žákovská knihovna. Na obou patrech školy je dětem i pedagogům k dispozici sociální zařízení. Prádelna je umístěna v samostatném domku, který stejně tak jako zahradní domek, ve kterém trávíme s dětmi prázdniny, a budovy technického zázemí a garáží zatím neprošly potřebnou rekonstrukcí.

V přízemí budovy zámku se nachází kuchyň, jídelna, kanceláře administrativního a provozního úseku, šatna, botárna a sociální zařízení. V 1. a 2. nadzemním podlaží jsou čtyři samostatné byty pro děti. Tvoří je ložnice, obývací, kuchyňka a sociální zařízení. Ve všech bytech mají vychovatelé ještě možnost prostoru využitého jako šatna, úklidová komora nebo malý sklad pro své potřeby. Na každém patře je i vychovatelna, společná vždy pro dvě skupiny daného patra. V 1. nadzemním podlaží se nachází společenská místnost a pracovní ředitele, v jehož prostorách je odborná knihovna pro pedagogy, a zástupce ředitele. Ve 2. nadzemním podlaží je pracovní vedoucího vychovatele, psychologa, místnost izolace s vlastním sociálním zařízením a výtvarná místnost. Ve všech bytech jsou rozvody počítačové sítě, děti mají na klubovnách počítače s přístupem na internet. Obývací pokoje jsou vybaveny televizory a další elektronikou.

Pro zájmovou činnost jsou připraveny sportovní potřeby – lyže, kola, stůl pro stolní tenis.

Dětem je poskytováno plné přímé zaopatření (upraveno VŘ zařízení), a to: stravování, ubytování, učební potřeby a pomůcky, úhrada nezbytně nutných nákladů na vzdělávání, úhrada nákladů na zdravotní péči, léčiva a zdravotnické prostředky, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, pokud nebyla péče vyžádána zákonnými zástupci (osobami odpovědnými za výchovu), kapesné, osobní dary, prádlem, ošacením, a obuví jsou děti vybavovány dle potřeby. Dále mohou být hrazeny: potřeby pro využití volného času a rekreaci, náklady na kulturní, uměleckou, sportovní a oddechovou činnost, náklady na soutěžní akce, rekreace, náklady na dopravu k osobám odpovědným za výchovu. Rovněž je při výchovně vzdělávací činnosti využíváno i dalšího vybavení zařízení.

K zařízení patří i zahrada, na které se nachází i hřiště. Bohužel nemáme tělocvičnu, a tak si ji pronajímáme pro potřeby školy i výchovy od místní TJ Sokol. Po skončení rekonstrukce naše zařízení již splňuje podmínky zákona č. 109/2002 Sb.

11. Popis personálních podmínek

Výchovně vzdělávací proces je zajišťován pedagogickými pracovníky ve složení: ředitel, zástupce ředitele, vedoucí učitel, vedoucí vychovatel, psycholog, učitelé, vychovatelé, asistenti pedagoga.

12. Popis ekonomických podmínek

DDŠ, ZŠ a ŠJ je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo školství. Po stránce ekonomické je veškerá výchovná a vzdělávací činnost zabezpečována z rozpočtu školského zařízení. Školské zařízení je financováno MŠMT ze státního rozpočtu.

13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Naše zařízení vyhledává, zjišťuje a zhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti při různých formách výchovy a vzdělávání a současně i přijímá opatření k prevenci rizik. Všichni zaměstnanci jsou proškolení odborně způsobilou osobou v oblasti BOZP a PO minimálně dvakrát do roka.

Děti jsou proškoleny na začátku školního roku, při nástupu do zařízení, před odjezdem na prázdniny a na akce a pobyty. Před každou zvýšeně rizikovou činností probíhá poučení dětí v rámci BOZP (viz přílohy provozní řády a poučení o bezpečnosti před akcí).

14. Zveřejnění koncepce speciálně pedagogické, psychologické a terapeutické práce s dětmi

Dokument koncepce je zveřejněn v počítačové podobě na společném serveru a k nahlédnutí v dokumentaci ředitele zařízení.

15. Evaluace a autoevaluace

Hodnocení dětí není cílem, ale prostředkem, cestou k dosažení cílů výchovy a vzdělávání. Hodnocením motivujeme děti k aktivnímu přístupu k zapojení se do procesu výchovy a vzdělávání, k práci na rozvoji své osobnosti a zmírnění až odstranění problematických vzorců chování, které jim komplikují život, komunikaci i vztahy k ostatním. Hodnocením chceme dosáhnout toho, aby děti získaly zpětnou vazbu, kde se nachází na své cestě k budování klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná. Úroveň klíčových kompetencí, které děti dosáhnou při pobytu v našem zařízení, pro ně není konečná. Vnímáme ji jako vstupní vklad pro cestu dalšího celoživotního vzdělávání a učení, schopnosti prosadit se vhodnými prostředky v životě a pracovním procesu. Základní pravidla a strategie, zásady pro sebehodnocení dětí a kritéria hodnocení v jednotlivých činnostech i klíčových kompetencích

včetně celkové evaluace a autoevaluce zařízení jsou podrobně zpracována v dokumentu ŠVP pro výchovný úsek na roky 2015-2018.

16.Závěr

Převýchova je obtížný proces a ne vždy vede k úspěchu. Při stanovení prognózy je důležitým činitelem věk a stupeň vývoje dítěte, závažnost situace, která poruchu vyvolává, doba vzniku poruchy a její dosavadní trvání, tzn. stupeň upevnění ve struktuře osobnosti, popř. v organismu. Významnou roli zde hraje i rodinné a sociální zázemí dítěte a jeho dosavadní socializační zkušenosti.

Při řešení problémů a výběru metod, forem práce a výchovných postupů je obrovským přínosem vytvoření a stabilizace kvalitního týmu pracovníků, vzájemná výměna zkušeností, další průběžné prohlubování vzdělávání a odborný růst pedagogů a supervize.

Koncepce naší práce s dětmi se opírá o stanovené priority v reedukačním a resocializačním procesu, které dle našeho názoru naplňují smysl naší práce s dětmi a mohou vést k pozitivnímu rozvoji jejich osobnosti, zmírnění či odstranění projevů poruch chování, se kterými přicházejí do našeho zařízení. Účelové přizpůsobení se pravidlům, normám a požadavkům považujeme za první pozitivní krok směřující ke zvnitřnění morálních postojů, společensky přijatelných norem a rozvoji pozitivních osobnostních kvalit.

Velký důraz klademe na to, aby odborné činnosti neprobíhaly pouze nahodile, ale tvořily dlouhodobé cílené intervenční a integrační programy.